

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročilna . . . . . L. 1.500

Letna naročilna . . . . . L. 3.000

Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 16 (1147)

Gorica - četrtek, 22. aprila 1971 - Trst

Posamezna številka L. 70

Razmišljanje ob Smoletovi Antigonini Ping-pong v službi politike

VI. zasedanje o deželnih pravnih problemih

Tržaško Slovensko gledališče je letos naštudiral dramo Dominika Smoleta in jo potem ponovno igralo v Kulturnem domu v Trstu in v Katoliškem domu v Gorici. Kritiki so bili vsi soglasni, da je to najboljša predstava tega gledališča v letošnji sezoni. O tem ni dvoma. Toda mene ne zanima predstava kot taka, temveč Antigonina kot umetniška stvaritev in problemi, ki jih obravnava.

Ko je Dominik Smole napisal Antigono, je imel precejšnje težave, da je prišlo do njene uprizoritve. Sprejelo jo je najprej Eksperimentalno gledališče v Ljubljani. Ze iz tega je videti, da je bila Antigonina takoj »problem« za slovensko uradno javnost. Ko je srečno prestala to prvo preizkušnjo, je Antigonina prišla na širše odre. Kritika ji je tedaj priznala, da je to ena najboljših slovenskih dram, ki more mirno stati ob strani Cankarjevimi dramami in še kakemu drugemu slovenskemu klasičnemu tekstu. Vendar bo vsakdo priznal, da to ni »ljudska« igra, in sicer zato ne, ker daje misliti. Smoletova Antigonina ne zabava, ona daje misliti.

Videl sem jo dvakrat, v Trstu in v Gorici. Prav zato bi rad nekaj povedal, o čem daje misliti ta Smoletova drama gledalcu sedanjega časa.

PROBLEM OBLASTI

Najprej se Smole letova problema oblasti. Oblast simbolično posebja v Antigonini kralj Kreon. Tako je zaverovan v svojo oblast, da mu je najvišja vrednota in najvišje pravilo. Oblast morajo vsi priznavati, vsi se njej brez ugovora pokorjati; kar »oblast« ukaže, je zakon, je sveto. Tako ukaže, naj se Eteokles slovesno pokoplje kot »narodni heroj«. In to se zgodi. Prav tako ukaže, da se Eteoklejev brat Polinejk ne sme pokopati, ker je »narodni izdajalec«.

Oblast je torej tista, ki dela »heroje« in ki proglašajo »izdajalce«. Nič se ne vpraša o moralni upravičenosti, zakaj sta se brata znašla vsak na svoji strani v boju za Tebe, zakaj »sta drug drugemu pogonala kroglo v glavo«, kot nasprotnika v boju. To ni važno, važno je, koga »oblast« priznava za »heroja« in koga za »izdajalca«. Kdor se temu ukazu upre, mora biti »likvidiran«. To se zgodi strazniku, ker opravičuje Antigono, ko hoče dati bratu Polinejku dostojen pokop. Paž dobi ukaz, naj straznika pogubi. Prej seveda mora dati izjavo o svoji »predanosti oblasti«. Ko Antigonina ne posluša kralja in naprej išče truplo brata Polinejka, jo kralj proglasi za »blazno«, ker je to v mirnem času najbolj olikan način, da se rešiš političnih nasprotnikov. Seveda na dvoru vsi potrjujejo: »Antigonina je blazna!« S to turbo ugotovitvijo konča drugo dejanje, ko zbor žalostno zapoje: »Antigonina je ponorela.«

Ko take in slične resnice poslušas in gledas na odru, se pač ne moreš ubraniti, da ne bi pomislil na čase, ki so bili in ki so še tudi na Slovenskem, na razne »oblasti«, ki so bile in so še na svetu in ki si prisvajajo absolutno pravico, da presojujejo državljane in jih katalogizirajo med »zveste« in »nezveste«, med »heroje« in »izdajalce«; da bi ne pomislil na »oblast« (partijo), ki likvidira ali je likvidirala drugače misleče državljane, ali pa jih zapira kot »blazne« v norišnice. Res ni mogoče, da bi med gledanjem dogodkov na odru in poslušanjem dialogov ne pomislil na časopisne vesti o neki veliki državi, kjer so vrsto uglednih pisateljev, generalov in znanstvenikov proglasili za blazne in jih zaprli v norišnico.

PROBLEM LJUDSTVA

Drugi problem v Smoletovi Antigonini je problem ljudstva. To slednje zastopajo dvorni modrec Teiresias in lahkomiselni Haimon. Ti so zmerom z oblastjo. Teiresias kot modrec skuša to filozofsko opravičevati, Haimon pa drži z oblastjo iz praktičnih razlogov. Njega filozofija ne zanima.

Vrsta ljudstva zase sta Antigonina sestra

Ismena in paž. Ismena je od začetka vsa za Antigono in za njen boj zoper krivico, za pravico in dolžnost. Toda v drugem dejanju se sama v sebi zlomi. Zavrže svoje dotedanje prepričanje in ideale ter stopi na stran oblasti, na stran kralja in obsodi Antigono. To je tista idealna Ismena, ki jo v prvem dejanju tako občuduje zaradi njenega poguma in zvestobe do ukazov vesti. Obratno je s pažem. Ta sprva slepo služi kralju in izpolnjuje njegove ukaze, potem pa gre vase, oglasi se mu vest. V zadnjem dejanju ga vidimo vsega spremenjenega, da edini zagovarja Antigono in proglasi: »Antigonina je našla Polinejka, Polinejk je!« Pred kraljem se reši tako, da zbeži.

Tudi v teh ljudskih tipih je Smole simboliziral ljudi našega časa in polpretekle dobe. Ali se ni tako dogajalo, ali se ne dogaja še zmerom tako pod nekimi režimi?

PROBLEM VESTI

Tretji problem v Antigonini je moralni problem dolžnosti do vesti. Antigonina, ki nikoli ne nastopi na odru, je pri vsem dogajanju zmeraj navzoča kakor nevidna vest. Vsi o njej govorijo, eni z ljubeznijo, z občudovanjem, drugi s prezirjem, s sovraštvom, z omalovaževanjem, kakor pač razumejo in si razlagajo njeno neutrudno iskanje brata Polinejka, da ga dostojno pokoplje. Enim je v napoto, pa bi se je radi odkrižali, drugim je moralna opora, da ob njej vstanejo k očiščenju. Zmeraj čutiš njen moralni ukaz: Brat Polinejk mora biti pokopan!

Ta slednji ukaz je gotovo bil najtežji ugovor v Sloveniji zoper Smoletovo Antigono. Saj je bilo in je še vedno pekoče vprašanje: Kje so pokopani tisti številni, ki jih je oblast (partija) proglasila za »izdajalce« in leže še zmeraj pokopani brez časti po neznanih krajih? Kreon ne pusti, da bi častno pokopali nečaka Polinejka, ker tako zahtevajo »politični« razlogi. Sestra Ismena na to pristane, ljudstvo seveda tudi odobrava, samo Antigonina vztraja in zmaga.

Ali ni to očitek vsej slovenski javnosti v domovini in tudi nam v zamejstvu? Zagovarjamo kot Teiresias ali pristajamo kot Ismena na to, da tako številni slovenski ljudje leže še zmeraj nečastno pokopani, da so še po smrti predmet sovraštva lastnih bratov. Ali ni med nami nobene Antigone? Pač, oglašil se je prof. Vinko Beličič in v črtici Med mejniki zapisal: »Ali se vam ne zdi, da bi bil po dvajsetih letih že čas, postaviti vsem, ki so dali življenje za svoje ideale, skupen spomenik — eno samo veličastno svetišče sprave vsega naroda?«

Da, bil bi že čas, toda Antigonina je med nami premalo, Teiresiasov in Ismenin pa preveč, zlasti pa je veliko Haimonov, ki se za mrtve ne brigajo.

MIKLAVZ BOŽIČ

Neučinkovito zamrznjenje cen

Ceprav so cene v Jugoslaviji še vedno zamrznjene, so v prvih pomladnih dneh precej poskočile. Zvezni zavod za cene trdi, da so se pri proizvajalcih dvignile za 4,9 odstotka. Ne da bi dosegli predhodni pristanek tega zavoda, so povečali cene svojih izdelkov proizvajalci žganih pijač, vina, testenin, piškotov itd. Od 1. aprila se je občutno podražil tudi avtobusni potniški promet in sicer kar za 35 odstotkov. Tako stane npr. vozovnica iz Nove Gorice v Ljubljano 18,90 din, medtem ko je do sedaj veljala 14 din. Da bi proizvajalci lažje dosegli zvišanje cen, so stari izdelkom dali nova imena.

Sam Tito je smatral v svojem govoru v Prištini 15. aprila za potrebno, da je o tem pojavu govoril. Dejal je: »Nedavno smo razvednotili dinar, na kar smo veliko zidali in pričakovali, da bomo lažje reševali gospodarske probleme in hitreje napredovali. Zal pa moram

Sončni dnevi preteklega tedna niso samo stoplili ozračja in prebudili narave k pomladanski bujnosti, temveč so prinesli toploto tudi v dolgo vrsto let zamrznjene odnose med ZDA in komunistično Kitajsko. Kar pa je pri tem najbolj značilno in zanimivo: »otoplitve« niso sprožili kakšni diplomati, temveč ping-pong igralci severnoameriškega moštva.

Ping-pong je druga beseda za namizni tenis, v katerem so Kitajci pravi mojstri in že dolgo časa na vseh mednarodnih prvenstvih dosegajo prva mesta ter odnašajo domov zlata odličja. Letos je bilo prvenstvo v ping-pongu na Japonskem. Ko so bili severnoameriški igralci — ki se niti niso posebno izkazali — na tem, da se vrnejo v ZDA, je počila politična bomba prvega reda: igralci so prešli uradno povabilo, naj pridejo v srce rdeče Kitajske, v Peking.

NOVA STRAN ZGODOVINE

Vsem je postalo takoj jasno, da se je v mednarodni politiki izvršil bistven premik. Sam kitajski ministrski predsednik Cuenlaj, ki je sprejel ameriške športnike in časnikarje, je z zanosom ugotovil, da se začena nova stran zgodovine v odnosih med obema državama in napovedal vse živahnejšo dejavnost.

Severnoameriški predsednik Nixon pa je hitro po res toplem spremembi v Peking ugnal svojih »pet žogic«. Objavil je pet sklepov, ki odpravljajo dosedanje omejitve glede potovanja in trgovine s Kitajsko. V kratkem bodo prvi kitajski potniki v ZDA dobili vizume, ameriške ladje bodo smele prevajati kitajsko blago med pristanišči nekomunističnih držav, sestavili bodo spisek izvoznega blaga na Kitajsko, Američani bodo lahko svobodno potovali v to državo, Kitajsko pa bodo v bodoče tudi imenovali z njenim pravim imenom: Ljudska republika Kitajska.

Seveda je v Moskvi ta nenadna prijaznost Pekinga do Washingtona povzročila malo veselja. Te vrste ping-pong se zdi sovjetskemu voditeljem nadvse sumljiv in kaže na dvoičnost kitajskega komunizma.

Eno pa je gotovo: na Kitajskem je zaključena kulturna revolucija, ki jo je za nekaj let čisto osamila od ostalega sveta; Kitajci so nehali vihteti rdeče knjižice z Mao-vimi mislimi, Mao ne plava več po Jancekiangu, da bi dokazal svo-

jo življenjsko moč, kitajski veleposlaniki odhajajo ali se vračajo s svojimi značilnim nasmehom na svoja službena mesta. Tudi v Rimu se je nastanil te dni predstavnik rdeče Kitajske, ki je zamenjal nacionalističnega z otoka Taiwan.

Kitajska se je očitno odločila za pragmatično politiko, to je za politiko svojih koristi. V bodoče bo manj poudarjala svojo ideologijo, pa več svoje proizvode. Interesi države bodo prevladali nad proletarskim internacionalizmom in mesijanskim poslanstvom uredničenja svetovne revolucije. Prav te dni je Peking pokazal hrbet bengalskim borcem za svobodo, ki se bojujejo z Mao-vimi krilaticami, ter podprl zatiralno akcijo vse prej ko naprednih vojaških krogov Zahodnega Pakistana.

NIXONOVA OCENA TEGA ZBLIŽANJA

Pred uredniki šestih glavnih dnevnikov v ZDA je Nixon v petek 16. aprila zvečer razložil svoje poglede na zblížanje, ki ga je kitajsko komunistično vodstvo sprožilo, poslužujoč se severnoameriškega namizno-teniškega moštva. Dejal je, da je sedaj vrsta na Pekingu, da podvzame nadaljnjo pobudo. »Mi s svoje strani — je rekel Nixon — smo vedno pripravljeni obnoviti diplomatske razgovore v Varšavi, ki so bili pred letom dni prekinjeni.« Nixon je še podčrtal, da je še prerano govoriti o navezavi medsebojnih diplomatskih stikov ali sprejemu Kitajske v Organizacijo združenih narodov. Najprej se morajo razviti trgovski in turistični stiki, ki bodo potem rodili nadaljnje korake na potu zblížanja. »Zase upam — je zaključil Nixon svoje izjave o rdeči Kitajski — da bom mogoče nekega dne obiskati Kitajsko, kar pa ni nujno povezano z mojim sedanjim predsedniškim obdobjem.«

Razvoj kitajsko-ameriških odnosov bo seveda tudi vnaprej odvisen od vojne v Vietnamu. Glede te je Nixon v isti časnikarski konferenci izjavil, da je cilj ZDA odpoklicati vse ameriške čete, ki se sedaj zadržujejo v Južnem Vietnamu, toda to je vezano na dva pogoja: Severni Vietnam mora osvoboditi vse ameriške ujetnike, Južni Vietnam pa se mora toliko okrečiti, da se bo v glavnem sam mogel braniti. V tem oziru je bil Nixon previden in si ni hotel vezati rok.

Nixon je spretno izbral dejstvo ameriških ujetnikov v Sev. Vietnamu za nadaljnjo navzočnost ameriških čet na vietnamskih bojiščih. Pogoj, da morajo biti ameriški ujetniki spuščeni na svobodo, šele potem bo mogoče govoriti o popolnem ameriškem odhodu, bo našel v severnoameriškem javnem mnenju gotovo vso zaslombo in bo utišal glas tistih poniglavec, ki zahtevajo ameriški umik za vsako ceno in brez pogojev. Jasno je, da bi bilo tako ravnanje vse prej kot v korist sklenitve miru in bi le podžgalo severnovietnamske komuniste k novi napačnosti.

Njim je veljal Nixonov opomin, ko je dejal: »Čas pritiska in ura resnice je prišla.« Mnogo bo odvisno tudi od rdeče Kitajske, ali bodo severnovietnamski oblastniki to resnico hoteli doumeti. In prav zato je dobilo nedavno potovanje severnoameriškega ping-pong moštva v Peking svoj poseben pomen.

Od četrta 15. aprila do sobote 18. aprila je potekalo v tržaškem gledališču »Verdi« VI. zasedanje o deželnih pravnih problemih. Zasedanje je organizirala naša dežela na pobudo ostalih štirih italijanskih dežel s posebnim statutom ter avtonomnih pokrajin Tridenta in Bocna.

Odprtju zasedanja, ki je bilo pod pokroviteljstvom predsednika Saragata, je prisostvoval minister za deželne probleme Gatto ter številni ugledni predstavniki vlade, parlamenta, ustavnega sodišča, deželni predstavniki iz vse Italije, predstavniki krajevnih oblasti ter ugledni strokovnjaki.

Zborovanje je odprl predsednik deželne sveta Furlanije-Juljske Benečije prof. Ribezzi. Daljši govor je imel minister Gatto; predsednik deželne odbora Berzanti pa je v otvoritvenem govoru poudaril potrebo po čim večjih stikih med osrednjo vlado in deželami pri reševanju raznih problemov, ki nastajajo ob vprašanju raznih pristojnosti.

Glavno poročilo o juridičnih ter interpretativnih problemih na področju deželnih pristojnosti je imel profesor ustavnega prava na padovanski univerzi Paladin. (Pred leti je predaval tudi na tržaški univerzi.) Paladinovo poročilo so dopolnili razni drugi konferati ter se je nato razvila živahna razprava.

Drugo poročilo na zasedanju pa je imel prof. Pototschnig s pavijske univerze. Govoril je o odstopanju deželnih upravnih funkcij krajevnim ustanovam in o uporabljanju njihovih uradov s strani dežele. Tudi temu poročilu je sledila razprava, v katero je posegel tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stokot, ki je v soboto 17. aprila poudaril pričakovana slovenske narodne skupnosti v deželi Furlanije-Juljske Benečije, da bodo odgovorne oblasti spoštovala in izvajale načela, ki jih vsebuje republiška ustava in deželni statut v prid Slovencev.

V razpravo je sploh poseglo precej ljudi; med njimi naj omenimo le nekaj imen: dr. Bassetti (predsednik lombardske dežele), prof. Giannini (strokovnjak za upravno ustavo), prof. Bartole (strokovnjak ustavnega prava), dr. Saletti (član računskega dvora), itd. Skratka: debate so se udeležili najvidnejši italijanski predstavniki političnega življenja in pa strokovnjaki na pravnem področju. Zborovanje je nedvomno uspelo in je pokazalo težnjo po izboljšanju sedanjih juridičnih temeljev, na katerih sloni deželna ureditve v Italiji. Nedvomno bodo ti pogledi odprli novo stran v razvoju dežel, tako tistih z navadnim kot onih s posebnim statutom.

Udeležencem omenjenega deželnega zborovanja pravnikov v Trstu je Slovenska demokratska zveza v Gorici poslala tale brzojav:

Slovenska demokratska zveza v Gorici pozdravlja udeležence deželnega zborovanja pravnikov in jim želi uspešno delo. Obenem obžaluje, da nista še v praksi izvedena 6. člen republiške ustave in 3. člen deželne statuta, ki naj bi jamčila zaščito pravic slovenske narodne manjšine. Zato prosi udeležence kongresa, naj bi se zavzeli v tem smislu.

Tržaške občinske volitve spomladi?

Jeseni poteče tržaškemu občinskemu svetu mandatna doba, zato bodo morale biti tedaj volitve. Ker pa bo prav takrat tudi uradno ljudsko štetje, je že slišati glasove, da bodo občinske volitve odložene na prihodnjo pomlad. Nekateri opozicijske stranke so že izrazile svoje negodovanje nad omenjeno odločitvijo in dolžijo stranke leve sredine, da namenoma zavlačujejo z volitvami. Predstavniki levosredinskih strank pa pravijo, da ni odvisno od krajevnih oblasti, kdaj bodo volitve, ampak da bodo o tem odločile osrednje oblasti v Rimu.

Cerkvica v Stojakovem blagoslovljena

Vsem, ki so z zanimanjem sledili zidanju cerkvice v Stojakovem v Makedoniji, in še prav na poseben način številnim dobrotnikom, ki so s svojimi prispevki omogočili to gradnjo, sporočamo, da je v nedeljo 4. aprila beograjski nadškof dr. Gabrijel Bukatko, ki je istočasno apostolski administrator križevske škofije, v katero spadajo vsi katoličani vzhodnega obreda v Jugoslaviji, slovesno blagoslovil novo cerkev v Stojakovem.

Katoličani vzhodnega obreda v Makedoniji, maloštevilni ostanek bujno se razvijajoče cerkvene pokrajine proti koncu prejšnjega stoletja v Makedoniji in Bolgariji, so tako dobili novo cerkev. Ni sicer velika, ker tudi vernikov ni veliko, toda lepa je in docela odgovarja tamkajšnjim potrebam. Tudi ni še popolnoma dokončana, manjka še zunanji omet, ni še zvonika, ki ga ljudje zahtevajo, potrebno je urediti prostor okoli svetišča. Znotraj pa je že toliko urejena, da lahko služi za bogoslužje. Ako pomislimo, da so se do zdaj tamkajšnji verniki zbirali k liturgiji v kapelici, ki je bila poprej preprosta kmečka lopa, zidana z blatom in z na soncu sušeno opeko, ki pa se je v zadnjih časih začela rušiti in vseh straneh, tako da so oblasti zahtevale, da naj se ali obnovi ali poruši, potem lahko razumemo veselje vernikov ob novi kapeli.

Slovesna blagoslovitev cerkve sv. Cirila in Metoda v Stojakovem pri Gevgeliji, ki jo je izvršil sam beograjski nadškof, se je razvila v pravo ljudsko slavo. Kako so bili navdušeni katoličani, ki živijo razpršeni sredi pravoslavnih množic, dokazuje že to, da se je slavnosti udeležilo okoli 1.000 ljudi. Z več avtobusi so prišli

celo iz Strumice in Radova ter Gevgelije, iz bližnjih župnij, lasti iz Bogdan- cev, pa so pririmali pes. Pa tudi pravoslav- ninih je bilo veliko, saj oboji živijo v bratski slogi. Zato pa se je tudi krajevni pravoslavni paroh pridružil veselju in slovesnosti katoliških vernikov.

Nadškof Bukatko je pred blagoslovitvijo nove cerkve izrekel toplo zahvalo vsem, ki so pomagali, da se je cerkev zgradila. Nebeška zaščitnika in patrona cerkvice sv. Ciril in Metod, ki vezeta v veri in bratski ljubezni tudi daljne dobrotnike, naj jim od Boga izprosi obilni blagoslov. Obenem je nadškof pozval vse dobre duše, naj moralno in stvarno še nadalje pomagajo, da se cerkvena dogradi, notranje olepša in opremi s potrebnimi litur- gičnimi knjigami, oblačili in ostalimi bogoslužnimi predmeti, ki so potrebni za dostojno opravljanje svetih obredov.

Blagoslovitev nove cerkve sv. Cirila in Metoda v Stojakovem je bila za tamkajšnje katoličane veliko doživetje, ki jim je visoko dvignilo zavest, da kljub svoji maloštevilnosti niso osamljeni. Veselilo jih je še posebno, da so jim v tej potrebi priskočili na pomoč katoliški Slovenci z Goriškega in Tržaškega v Italiji, ki so tako dokazali, da jemljejo zares Kristusovo zapoved ekumenske bratske ljubezni.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Go- rici in Trstu se še enkrat obračata na do- bra srca: Se majhen dar, da cerkvena v Stojakovem dobi vso potrebno notranjo opremo, zunanji omet, pa tudi skromen zvonik, s katerega bo majhen zvon vabil k bogoslužju tamkajšnje božje ljudstvo.

Dr. Rudolf Klincec

S TRŽAŠKEGA

Tržaški škofijski pastoralni svet

V tržaški škofiji je v skladu s koncil- skim dekretom »Christus Dominus« že od leta 1966 ustanovljen škofijski pastoralni svet.

Koncil želi, da se v vsaki škofiji ustano- vi pod predsedstvom škofa pastoralna komisija, ki jo sestavljajo posebno skrbno izbrani duhovniki, redovniki in laiki. Na- loga te komisije je, da študira in proučuje vse, kar se nanaša na apostolat in nato predlaga praktične zaključke.

V Trstu sestavlja ta škofijski organ 60 članov Italijanov in Slovencev. Prva tri leta so bila posvečena študiju krajevnih pastoralnih vprašanj, oznanjevanju božje besede, kako pripravljati vernike k zakra- mentom, pozitivnim in negativnim poj- vom blagostanja v družbi, potrebam in nevarnostim družin, odnosom med klerom in laiki ter drugim duhovnim in moral- nim vprašanjem.

Poseben trud je bil vložen v študij za sestavo škofijskega pastoralnega sveta, ki bi odgovarjal svojstvenosti tržaške škofi- je. V okviru sveta je bila ustanovljena komisija za izvedbo tega načrta.

1. januarja 1971 je nadškof izdal novi statut, na osnovi katerega je bil izbran pastoralni svet za drugo triletno. Tri čet- rtine sveta so izvolile župnije, kler, re- dovniki in redovnice, eno četrtino pa je imenoval škof. Ta svet je že imel dvoje zasedanj in sicer 24. januarja v domu du- hovnih vaj »Le beatitudini« in 26. marca 1971 v škofijskem semenišču.

Na prvem zasedanju so se člani sveta porazdelili v štiri skupine za poglobitev izbranih tem, to je: za pouk katekizma v župniji, v šoli, v delavnem svetu in o- dnosom med klerom in laiki.

Izsledki tega dela, ki je trajalo dva me- seca, so bili obravnavani na drugem zase- danju, ko so bili sprejeti nekateri kon- kretni predlogi, ki naj se v škofiji izve- dejo.

Končno sta bili ustanovljeni: študijska komisija, ki naj začrta smernice župnij- skih pastoralnih svetov, in druga komi- sija, ki naj poglobi tehniko kateheze v delavskem svetu.

Novi izvršni odbor Kmečke zveze

Pred kratkim se je sestel glavni svet Kmečke zveze. Člani sveta, ki so bili iz- voljeni na nedavnem občnem zboru, so si iz svoje srede izbrali novi izvršni odbor. Predsednik bo še nadalje Alfonz Guštin, podpredsednika pa sta Dušan Kodrič in Alojz Debelis. Tajnik je Marij Grbec, upravni tajnik pa Lucijan Volk. Razen teh je v izvršnem odboru še 12 članov.

Bralci pišejo

Razmišljanje ob neki smrti

Jugoslovanski veleposlanik Rolović je po enem tednu agonije podlegel ranam, ki sta mu jih zadala dva ustaško usmerjena atentatorja v Stockholmu na Švedskem. Javno mnenje se je — upravičeno — zgro- zilo ob spoznanju, da so politični atentati še vedno nekaj običajnega v borbi raznih ideološko nasprotnih si sistemov.

Jaz sem se ob tej smrti spomnil pri- zora, ki sem ga pred tremi leti doživel na trgu pred rimsko železniško postajo Termini. Bilo je popoldne marca meseca. Po trgu je hodil s počasnimi koraki mož pri tridesetih letih, noseč na tri metre visokem drogu napis: »Chi peccato fa, lo paga prima qua e poi là!«

Ob žalostni novici iz Švedske sem se to- rej spomnil na ta napis, pa tudi na likvi- dacije, ki so jih slovenski komunisti med zadnjo vojno izvršili nad svojimi idejnimi nasprotniki. Pod njihovimi atentatorskimi krogli so tedaj padli akademika Zupec in Kikelj, prof. dr. Ehrlich, bivši ban dr. Natlačen, da omenim le nekatere. V Trstu so takoj po vojni ugrabili Martelančeve, poslanca Smajda, v Kobaridu časnika Slatka Uršiča. Pod krogli komunistov so bili ob koncu vojne pokončani razoro- ženi protikomunistični borci v Teharjah, v Poljanski dolini, v Kočevju... Toda kolo zgodovine se vrti naprej. Danes doživljajo to usodo tisti, ki so sami likvidirali ozi- roma njih sinovi in mnogi »pagano quas, mnogi pa, ki so že v večnosti, so plačali že tudi »là!«

Greenko je to razmišljanje, a obenem polno zadoščenja za vse, ki so po nedol- žnem umrli. »Kdor za meč prijema, bo z mečem pokončan...«

L. O., Rim

Širite „Katoliški glas“

Moja velika noč leta 1945

Svečano razpoloženje, ki me je pre- zelo ob vstajenjski procesiji pri Sv. Iva- nu v Trstu na veliko soboto leta 1944, se je naslednje jutro spet obnovilo, ko se je oglasil veliki zvon svetoivanske cerkve in naznanil jutro Gospodovega vstajenja.

Vstopil sem v cerkev, da opraviim veli- konočno spoved, ki je nisem mogel na ve- liki petek in z menoj še nekaj vojakov soborcev. Ob desetih smo se vsi udeležili vojaške maše, ki jo je imel vojaški kurat Tone Duhovnik. Gotovo ni slutil, da bo še isto leto končal življenje v koncentracij- skem taborišču v Nemčiji.

Naš vojaški pevski zbor je zelo ubrano prepeval naše najlepše velikonočne pesmi, za orglami pa nas je spremljal Jože Omahna, ki je kasneje odšel v Argentino in v mestu Berazategui novi slovenski rod z enako ljubeznijo navdušuje za sloven- sko pesem.

Tisti dan se naše velikonočno razpolo- ženje kar ni moglo umiriti. Popoldne smo se udeležili škofjovih slovenskih večernic pri Sv. Justu, ob petih pa smo že bili pri Sv. Jakobu, da še tam prisotujemo slo- venski popoldanski pobožnosti.

Cerkev se je kmalu napolnila z našimi ljudmi. Mnogi so nas radovedno opazo- vali. Naša uniforma je pač vzbujala po- zornost. Na prižnico je nato stopil duhov- nik častiljivih let in še bolj častiljivega zadržanja. Če se ne motim, je bil sedanjí starosta-očak slovenskih duhovnikov na Tržaškem msgr. Jakob Ukmar. V kleni besedi nam je razložil pomen velikonoč- nega praznika.

Dva meseca nato je v isti cerkvi turob- no odmevala molitev nad krstami »Jaz sem življenje in vstajenje«. V juniju 1944 je namreč Trst doživel silovit letalski na- pad, ki je terjal mnogo žrtve tudi med Slovenci. Tega napada pa nisem več do- živel, ker sem bil na binokšno nedeljo prestavljen v Ilirsko Bistrico, za božič 1944 pa v Ajdovščino na Vipavskem. Tam sem nato doživel veliko noč 1945, zadnjo v drugi svetovni vojni.

Kmalu sem se vživel v dobro ljudstvo Vipavske doline. Pod vodstvom poročnika Assla smo ustanovili 24-članski pevski zbor, ki je pel v župni cerkvi pri voja- ški maši in na drugih prireditvah. Za ve- liki teden nam je drugače strogi major Janko Debeljak, ki je kot izseljenec umrl v Braziliji, dal prsto. Za tih teden smo imeli v Ajdovščini poseben misijon, ki ga je imel na daleč znani kapucin iz Svetega Križa na Vipavskem danes že pokojni p. Anton. Cerkev je bila vedno polna verni- kov.

Vojna se je bližala neizprosno koncu. Idrinja in Col sta doživela napad Titovih letal. V ozračju je bila negotovost, kaj bodo prinesli bližnji tedni. Kljub temu smo dobro razpoloženi dočakali veliko noč.

Veselo so peli tisto veliko soboto zvo- novi v cerkvi sv. Jurija v Sturjah, medtem ko so jim zvonovi pri Sv. Janezu v Aj- dovščini pridno odgovarjali. Ob petih po- poldne se je pričela v Sturjah vstajenjska procesija. Vsa Vipavska dolina je bila ode- ta v pomladno cvetje in se je kopala v večernem soncu, čaven z ostalimi vrhovi pa je žarel v sončnih žarkih.

Ko sem stopal v procesiji in užival to lepoto, sem nenadoma domel v vsej pol- nosti pesem »Kristus je vstal«, ki sta jo dva velika sinova vipavske zemlje obliko- vala: prof. Filip Terčelj z besedilom, msgr. Stanko Premrl pa z glasbo.

Velikonočni prazniki v Škednju

Velikonočni prazniki so že za nami. Ob- hajali smo jih kakor povsod. Le veliki petek se nam zdi »veliki prikrajšani dan«, ko se moramo zadovoljiti (enako kakor ostali mestni verniki) le s paraliturgijo. Zakaj ne bi smeli imeti mestni slovenski verniki celotni obred velikega tedna ka- kor ostali verniki? Čas nam je prinesel marsikaj, upamo, da bo cerkvena biro- kracija razumela tudi to našo potrebo.

Posebni mali obred se obnavlja v Šked- nju že 51 let pri prvi maši na veliko noč, ko msgr. Ukmar blagoslovilja velikonočna jedila. Tudi letos je opravil ta ganljivi prizor ter na kratko nagovoril polno cer- kevnih vernikov iz Škednja in Kolonkova, ki se posebno na ta dan vsako leto spom- nijo svoje cerkve-matere. Ta izredna skup- nost nam da še večje veselje ob veliko- nočni aleluji.

Na sredo po veliki noči smo pokopali znanega kovača in morda zadnjega cer- kvenega pevca Ivana Sancina. Umirajo stari možakarji; kdo bo zasedel prazna mesta?

Za velikonočne praznike so se marsi-

Tisto noč me je zadel dodatna straža na smeri Ajdovščina-Lokavec. Bila je to izredno topla pomladna noč. Vse je bilo zavito v spokojnost in mir. Ob petih zju- traj pa se je že oglasil veliki zvon v Aj- dovščini, ki je vabil na vstajenjsko slo- vesnost v farni cerkvi sv. Janeza. Blagi cerkovnik Feliks jo je okusno okrasil s pomladanskim cvetjem. Spet so v rano jutro odmevale velikonočne pesmi, nato pa je bila sv. maša, pri kateri je bilo razdeljenih silno veliko sv. obhajil. Po sv. maši smo si drug drugemu zaželeli, da bi prihodnjo veliko noč praznovali v miru in bratski ljubezni.

Ob desetih je bila vojaška maša, katere se je udeležilo tudi veliko število drugih ljudi. Naš zbor je ob spremstvu poročnika Emila Savellija ob orglah res doživeto zapel naše najlepše velikonočne skladbe.

Popoldne pa smo šli v Budanje na po- greb. Neki Stanko se je v mladostni pre- šernosti norčeval iz italijanske ročne bom- be, češ da jo je sama pločevina, pa mu je eksplodirala v roki in mu odprla vse drobavje. Zdravnik dr. Stanko Vrčon ni mogel ničesar več storiti. V silnih bole- činah je Stanko izdihnil. Kurat Peter Roblek, ki je zdaj župnik blizu Kölna v Nemčiji, mu je podelil sv. odvezo in sv. maziljenje. Pogreba se je udeležila vsa okolica, res pretresljivo slovo od mlade- ga fanta.

Drugi dan, na velikonočni ponedeljek, je naš zbor obiskal Sv. Križ in tam pre- peval pri sv. maši. Nato so nas hvaležni vaščani postregli s pršutom in vipavcem. Prav hitro smo postali židane volje.

Kmalu nato smo morali te lepe kraje in te dobre ljudi zapustiti. Ostal pa mi je topel spomin na obe veliki noči v Trstu in na Vipavskem. Naj bi te vrstice bile iskrena zahvala in prisrčen pozdrav ti- stim, s katerimi sem se v tistih letih sre- čal in bil deležen njih pozornosti.

Peter Selak, Anglija

Bogoslužje naj služi farnemu občestvu

Na drugem strokovnem tečaju sinoda- lov za celovško škofijsko sinodo je govoril dr. Karl Amon o temi: Zakaj spremembe v liturgiji? V predavanju je med drugim razvil sledeče misli: Osrčje pokoncilске liturgije je nedeljska župnijska daritev sv. maše. Nedeljska skupna sv. maša bo- di lepa, vzvišena, bodi za vse doživetje evharistične skrivnosti. Njeno primerno oblikovanje naj bo prvenstvena skrb žup- nika in ob njem zbranega župnijskega sveta. Uporaba ljudskega jezika je neob- hodna, vse obredje bodi v službi sodelo- vanja in sodoživljanja vse farne družine. Temu cilju naj služijo duhovniki, mini- stranti, lektorji, pevci, daritveni prostor, poudarek vzvišenega dejanja na oltarju po moderni slikovni in oblikovni umetno- sti ter možni moderni glasbi. Božična, ve- likonočna in binokšna liturgija naj bodo posebna skrb farnega liturgičnega krožka. A tudi sveti krst, poroka, birma, pogrebi in razni zakramentali so hvaležni primeri skupnega farnega udeleževanja in živ- ljenja.

★

Izrebana nagradna slika. Obveščamo obiskovalce razstave GRUPE U v Kato- liškem domu, da je bila izrebana števil- ka 75 sinje barve.

DEŽELNE POBUDE

Prva knjiga deželne enciklopedije

Pred kratkim je izšla prva knjiga enci- klopedije naše dežele, ki obravnava dežel- no ozemlje, geologijo, litologijo in mine- ralogijo, kmetijska področja, vode, nebo in podnebje. Celotna enciklopedija bo ob- segala štiri dele ter osem knjig. Prvi del obravnava deželo, drugi gospodarsko živ- ljenje, tretji zgodovino in kulturo, četrti pa ureditev in kazala.

Deželna kmetijska šola v prenovljeni zgradbi

Prejšnji mesec se je začel kmetijski pouk v obnovljenih prostorih vile Chiozza pri Cervinjanu, ki je nedavno prešla v last ERSE. Kot znano, je pouk sodobno zasnovan: učenci so en teden v šoli in drugi teden na svojih domovih. Trenutno je vpisanih 70 udeležencev, ki so razdelje- ni v tri tečaje. V bližnji okolici, ki je izrazito kmečka, imajo učenci dovolj pri- ložnosti, da se praktično seznanijo z vse- mi strokovnimi deli in poslovnimi opravili v kmetijstvu. Šola, katero je ustano- vila ERSA (deželna ustanova za razvoj kmetijstva), ima tudi ustrezen naslov: CEPIA (Središče za strokovno izobrazbo kmečkih podjetnikov).

Za obrtnike nove ugodnosti

Deželna uprava pripravlja dopolnilo k zakonu št. 17 iz leta 1970, ki vsebuje razne ugodnosti za obrtnike. Po novem poprav- ku bodo obrtniška podjetja lahko prejela deželni prispevek za plačevanje obresti tu- di do 7% na najeto posojilo; tako bo ostalo v breme obrtnika le 3% obresti na posojilo, ki si ga je najel za gradnjo, razširitev ali posodobljenje delavnice, za nakup potrebnega zemljišča in prostorov ter prav tako za nakup strojev ali opreme.

MLADIKA št. 4

V letošnjem velikem tednu je prišla med nas četrta številka »Mladike«. Menimo, da se je to pot zelo približala tipu družin- ske revije in močno zadovoljila želje bral- cev, ki si žele poljudnega, a zato še vedno vsebinsko klenega pisanja.

Vstajenjske misli so vzete iz zadnjega prizora pasijonske drame »Pilatova žena«, ki jo je napisal tržaški pisatelj Alojz Re- bula, za veliko noč pa jo je oddajal radio Trst A.

Leposlovni del obsega poleg povesti v nadaljevanjih spis Josipa Kravosa »Nek- danja velika noč«, veselo, pa še povrh resnično zgodbo Anice Gartner »Zegnanje pri Sv. Valentinu«, pretresljivo pripoved Borisa Pangerca »Spomini na rano, pre- rano mladost — pomlad 1956« in Vinka Beličiča nežno izpoved »Zgodba moje mladosti, vere in upanja«.

Svetovalec Slovenske skupnosti v dežel-

Dva pogreba na Proseku

V nedeljo 18. aprila je bil na Proseku pogreb 93-letnega Antona Miliča iz Brišči- kov, očeta g. Aleksandra Miliča, župnika v Avberju.

V torek 20. aprila pa so istotam poko- pali Jožefa Milič, mater msgr. Jožeta Mi- liča, župnika in dekana v Povirju.

Obeh pogrebov se je udeležilo zelo ve- liko ljudstva in tudi duhovnikov tako s Tržaške kot iz Jugoslavije. Sorodnikom, zlasti gg. Antonu in Jožetu Milič izreka- mo globoko sožalje, umrlima pa naj Bog podeli večni mir.

Deželni odbornik Stopper na ogledu prosvetnih domov

Kakor je pred nekaj tedni deželni odbornik Nereo Stopper obiskal prosvetne domove na Goriškem, tako je tak obisk napravljal v sredo 7. aprila tudi na Tržaškem. Spremljal ga je deželni poslanec dr. Drago Stoka, iz deželne urada pa je bil v spremstvu tudi gospod Franič.

Najprej je odbornik Stopper obiskal osrednji sedež Slovenske prosvete v ulici Donizetti. Tu ima sedež poleg omenjene Prosvete tudi Zveza cerkvenih pevskih zborov, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenski kulturni klub, reviji Mladika in Most; tu je tudi osrednja dvorana v mestu, kjer so predavanja in zborovanja.

Deželnega odbornika so tu pozdravili predsednik Slovenske prosvete Marij Maver, predsednik Društva slovenskih izobražencev prof. Jože Peterlin, predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov in podpredsednik Slovenske prosvete dr. Zorko Harej, član osrednjega odbora Slovenske prosvete dr. Maks Sah i. dr.

Od tu so odšli vsi z deželnim odbornikom na ogled večjih in novejših prosvetnih domov, kjer delujejo župnijska prosvetna društva: najprej k Sv. Ivanu, kjer je razkazal novi Marijin dom krajevni dušni pastir Peter Šorli. Od tam so se odpeljali vsi v novi Marijin dom v ulici Risorta, kjer je delegacijo pričakal dr. Jože Prešeren. Sledil je ogled Mladinskega doma v Dolini, od tam pa so si ogledali domove v Bregu, tako najprej v Boljuncu, kjer so pravkar dokončali mladinski dom Boljunc, ki je bil prejšnjo nedeljo blagoslovljen. G. župnik Marij Gerdol je dom ljubeznivo razkazal in pojasnil njegov pomen za ta kraj. V Borštu si je potem delegacija ogledala lepi dom, ki bo nosil ime po Janezu Ev. Kreku. Od tod je vodila pot v Ricmanje, kjer počasi, a vztrajno raste novo prosvetno žarišče. Za tem je bila na vrsti Bazovica, oziroma Slomškov dom, kjer je pričakal delegacijo G. župnik Živic. Kot zadnja etapa tega ogleda je bil Finžgarjev dom na Opčinah. Tu je ansambel tega doma TAIMS zaigral nekaj pesmi.

Tako so želeli prosvetni delavci teh domov pokazati deželnemu odborniku, kje deluje naša prosveta in so ga zato povabili, da bi se tako lahko prepričal, da podpora, v kolikor jo daje dežela našim

Prvi maj v Bazovici

Leta 1966 je začel Slomškov dom praznovati na novem igrišču prvomajski praznik. Od takrat se je vsako leto vršila vesela proslava dela in delavca. Najrazličnejši ansambli so zabavali številne udeležence.

Tudi letos se Slomškov dom pripravlja na dostojno prvomajsko slavo, ki bo obsegala popoldanski kulturni spored in večerno zabavo. Veliki in glavni delež pri letošnji proslavi bo nosila glasbena šola Slomškovega doma, ki si je pridobila v tako kratkem času lep ugled. Natančni spored bo v kratkem objavljen, da si bodo številni prijatelji Slomškovega doma rezervirali prvomajski dan za Bazovico.

Zagotovljena je tudi pristna kapljica, ki mora zalivati proslavo in ji dajati veselo razpoloženje. Domačega bazovskega pršuta ne bo, ker ga tudi ni v prodaji, bo

† Msgr. Janez Hladnik

122 V SLUŽBI
CERKVE IN NARODA
(SPOMINI)

Murska Sobota se je razvila v pomemben kraj. Prisojajo ji že 10.000 prebivalcev. Ima dve tovarni večjega obsega. Cerkev je zelo prostorna, a malo akustična, da se je vsak župnik ustraši.

Mariborska škofija prejema največ svojega duhovnega pomladka prav iz Prekmurja. Med redovniških poklicev je veliko; med njimi prednjačijo salezijanci, ki so pred zadnjo vojno imeli po vsej Sloveniji znan vzgojni zavod v Veržeju pri Ljutomeru. Zlasti so radi pomagali zakasnelim poklicem. Starejšim fantom so omogočili potrebno izobrazbo in jim tako odprli pot do duhovništva. Danes seveda tega zavoda ni več, pa so salezijanci dobili v upravo mnoge župnije v Prekmurju, saj svetnih duhovnikov tudi tu primanjkuje.

društvom ni stran vržen denar, ampak je skrbno naložen v dobrobit slovenskih ljudi za njihovo prosvetno in duhovno rast. Deželni odbornik Stopper se je tako lahko prepričal, da so bili potrebni za te in toliko stavb kulturnih domov res tudi veliki prispevki naših ljudi.

Odbornik Stopper si je z velikim zanimanjem in z izredno pozornostjo ogledal sedež za sedežem, se zanimal za delovanje v teh domovih in je na koncu izrazil priznanje za to delo in zadovoljstvo, da je vsaka, tudi najmanjša podpora dežele, dobro in skrbno uporabljena.

Predsednik Slovenske prosvete Marij Maver se je ob koncu deželnemu odborniku zahvalil za njegovo ljubeznivo pozornost.

Otvoritvena prireditev v Boljuncu

V nedeljo 18. aprila ob 17. uri je bila v dvorani novega Mladinskega doma »Boljunc« otvoritvena prireditev. O slovesnem odprtju doma, ki je bilo na velikonočni ponedeljek, smo že poročali v prejšnji številki. Kljub sončnemu popoldnevu se je marsikdo odpovedal nedeljskemu izletu in Boljuncani so se v velikem številu zbrali v novi dvorani ter jo napolnili do zadnjega kotička.

Nastopu mladinskega zbora pod vodstvom s. Imelde je sledila šaljiva enodejanka »Generalna vaja«, ki je bila napisana izrecno za to priložnost; odigrala jo je boljunska mladina. Igralci so bili zares dobro pripravljene in na odru sproščeni. Zelo prepričljivo so podali svoje vloge Karlo Žerjal v vlogi Mihe, Klavdij Ota v vlogi dijaka Marka, Žerjal Robi v vlogi dijaka Mirka, Žerjal Fredi pa v vlogi Janeza; prav tako sta bili deležni uspeha in priznanja Premolin Fulvija v vlogi Irene in Tanja Smotlak. Tudi ostali igralci so se prav dobro odrezali. Profesor Ivan Theuerschuh, ki je igra režiral, je lahko vesel, da so se mladi igralci tako dobro in v razmeroma kratkem času znali zvičeti v njegovo režisersko zamisel.

Po tej veseligrji je vse navzoče nagovoril domači župnik g. Marij Gerdol; pri tem se je ponovno zahvalil vsem, ki so sodelovali pri gradnji doma in to od prvega dne, ko je bilo treba začeti z delom, vse do zdaj, ko je dom dograjen. Ponazo-

pa vseeno pripravljen tak pršut, ki bo zadovoljil vse okuse. Lovci na srečo bodo imeli priložnost izvežbati se pri srečolovu. Začetek popoldanskega sporeda bo ob 16. uri na igrišču Slomškovega doma, če pa bo vreme nagajalo, se bomo povseselili najprej v kino dvorani in zvečer v prostorih Slomškovega doma. Prijatelji, prvi maj preživite v Bazovici!

V ŠKEDENJSKEM DOMU

bo v nedeljo 25. aprila ob 17. uri

srečanje

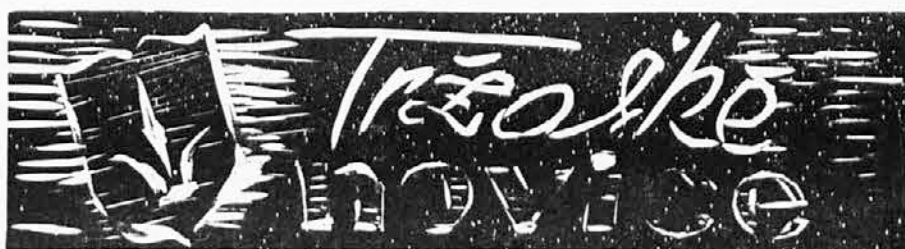
s celotnim uredništvom koprškega mesečnika »OGNJIŠČE«.
K temu skupnemu razgovoru so vabljeni prijatelji te revije.

Za v soboto 19. julija sem si naredil izreden program: v istem dnevu naj bi povezal dva skrajna kota slovenske zemlje. Od Murske Sobote v Prekmurju naj bi preko Ljubljane prišel v Metliko v Beli Krajini. To se pravi: do Ljubljane 200 km in nato še 120 km. Že ob štirih zjutraj sem opravil sv. mašo. Nato sem se vkrcal na brzi motorni vlak, bil po štirih urah vožnje ob devetih v Ljubljani, ob enajstih pa zopet sedel na dolenskem hlaponu, da me potegne v Metliko.

SPOMINI NA LEPE DNI

Od Stične naprej se mi je nudila hip za hipom slika ceste v gradnji. Kakih 40.000 udarnikov, organiziranih v deset ali več brigad, je gradilo avtocesto, ki med Stično in Skočjanom na Dolenjskem še ni bila dodelana. Glavne posle morajo seveda opraviti le redni delavci, ker delo udarnikov in udarnic ne velja dosti. So to srednje in višješolci ter dekleta, ki naj bi pri te vrste delu postali zgrajeni člani nove socialistične družbe.

Pred Mirno pečjo se je cesta odmaknila

Nedeljska maša v soboto zvečer

V zadnjih letih se je uveljavila možnost, da se nedeljska maša opravi že v soboto zvečer, torej na vigilijo.

Kakšen pomen ima ta novost?

Zadnja leta je vedno bolj razširjen nedeljski turizem. Iz mesta grede številne družine s svojim avtom v nedeljo zgodaj na deželo, ali v hribe ali k morju in se vračajo pozno zvečer. Kamor grede, včasih najdejo priložnost za nedeljsko mašo, večkrat tudi ne. Nedeljske izlete družin danes ne moremo več smatrati za nekaj nepotrebnega. Zdravje družin zahteva, da se včasih umaknejo iz mestnega hrupa,

iz zaprtih stanovanj in zaradi prometa ter tovarnih pokvarjenega zraka.

Pa tudi športno udejstvovanje odvzame številnim mladim ljudem možnost za udeležbo pri maši na nedeljo.

Da se dá takim družinam, pa tudi drugim, priložnost za »zgodnjo« nedeljsko sveto mašo, so se škofje Treh Benečij domeni, da razširijo dovoljenje za nedeljsko mašo v soboto zvečer na vse župnije. (Dostej so bile take maše le v nekaterih cerkvah. Tako je bila taka sveta maša v Trstu samo pri Novem sv. Antonu.)

Tržaški g. nadškof je razširil to dovoljenje za vse župnije, v mestu in na deželi, od sobote 17. aprila. Ali bodo vse župnije že v soboto 17. aprila izkoristile to dovoljenje, ni mogoče vedeti. Tudi niso še objavljeni urniki teh nedeljskih maš v soboto zvečer.

Po cerkvah, kjer bodo vpeljali nedeljsko mašo v soboto zvečer, se opravi maša naslednje nedelje s pridigo. Poskrbljeno mora biti za sodelovanje in za petje.

Kaj pa za slovenske vernike v mestu? Slovenski dušni pastirji so se posvetovali o tej zadevi s škofovim vikarjem in staveli g. nadškofu nekaj predlogov. Sklenjeno je bilo, naj bodo omenjene maše v sledečih cerkvah: v kapeli Marijinega doma v ul. Risorta 3 ob 19.30; pri Sv. Ivanu, v Škedenju in Barkovljah pa ob 20. uri.

I. š.

Dr. Angel Kosmač — 25 let mašnik

G. Angel Kosmač, ki je od leta 1963 župnik v Ricmanjih, je doma iz Boršta. Mašniško posvečenje je prejel 22. aprila 1946 v Trstu, v kapeli škofijske palače. Najprej je služboval v Istri — v Pregari in Gradeni, nato pa v Trstu kot kaplan pri Sv. Jakobu, v Rojanu in končno še na Opčinah. Med tem časom je bil nekaj let v Rimu, kjer je bival v zavodu Rusikum in kjer je dokončal študije na Vzhodnem inštitutu.

Vsa službena mesta so mu dala veliko skrbi in veliko dela, pa tudi lepih uspehov; zlasti še Ricmanje, kjer je olepšal cerkev in sedaj gradi župnijski dom, ki naj bi bil nekaka krona v praznovanju 200-letnice ricmanjskega svetišča svetega Jožefa.

Poleg dušnopastirskega dela posveča veliko skrb ekumenskemu delu za zedinjenje kristjanov. Med drugim je predsednik Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

G. Kosmaču ob 25-letnici iskreno čestitamo in mu želimo še veliko dela, pa tudi božje pomoči in veselja.

Nagrada »Vstajenje« je prejel Boris Pahor

Literarno nagrado »Vstajenje« za leto 1970 je prejel tržaški pisatelj Boris Pahor za nedavno izšlo knjigo »Skarabej v srecu«. Utemeljitev žirije pravi: »To je potopis po Sredozemlju, prepleten s spomini, osebno izpovedjo, razmišljanjem, esejistiko in novelističnimi vložki. Posebna odlika tega dela je aktualnost pri obravnavanju slovenskih problemov in vedra vera v bodočnost našega naroda in človeštva.«

Odbor nagrade »Vstajenje« sestavljajo prof. Martin Jevnikar, časnikar Franc Jezza, dr. Anton Kacin in pesnik Rafko Vodeb.

možje ter mi povedali: »Gospod Janez, danes, ko smo iz otrok postali možje, še vse bolj razumemo, kako prav ste imeli in se držimo zato pota, ki ste nam ga bili pokazali.«

Bili so tedaj fantje, sedaj so možje. Bili so možje, sedaj so sivolasi. In tisti, ki jih ni več! Spomini lepih, a daljnih dni.

Hitro je bilo treba iti v Božakovo. Tja sem kot kaplan najraje zahajal za mašo in v šolo. Prej je bila cesta strma; sedaj so jo speljali nižje in je lagodna. Mimo Treh far, skozi Rosalnice in Zelebej vodi.

Ura je že klicala pred oltar. Lepo so zapeli. Božakovo je imelo vedno vzorno petje. Le redke sem po končani maši še spoznal. Saj so bili mnogi še otroci od zadnjem srečanju. Kar celo popoldne smo praznovali, malo peli, malo molili in tako je že noč velela, da je dneva konec. Pri Nemaniču v Zelebeju je bilo zadnje dejanje kot nekakaj.

Naslednji dan sem bil spet na Božakovem za sv. mašo, potem sem obiskal vas Drašiče, sredi čudovitih vinskih gorc in

Oskrunjeno znamenje v Gropadi

Sovražna, brezvestna roka je že večkrat v zadnjih letih oskrunila naše znamenje, ki stoji ob cesti, ki gre iz naše vasi proti pokopališču. Pri tem znamenju počivajo pogrebci in molijo za pokojnika. Lansko leto smo na novo postavili to znamenje, obnovili slovenski napis, ker so podivjani ljudje razbili križ in uničili slovenski napis.

Pred veliko nočjo so se sovražniki križi in slovenskega jezika spet znesli nad znamenjem. Razbili so napis »Hvaljen bodi Jezus Kristus« in močno poškodovali daljši napis, ki razlaga namen znamenja.

Nekaj podobnega se je zgodilo to zimo z znamenjem na cesti Padriče-pokopališče. Te skrunilce so našli v naselju istrskih beguncev; niso pa še našli, in jih verjetno ne bodo, skrunilcev gropajskega znamenja.

Taka dejanja posurovelosti, sovraštva in podlosti globoko žalijo vsakega človeka, a še bolj nas Slovence, ker vidimo, da še vedno ni nehala gonja proti slovenskim napisom.

Promocija

Dne 6. aprila je promoviral na tržaški univerzi iz elektronike Drago Kodrič. Čestitamo!

V Marijinem domu v ROJANU bo v nedeljo 25. aprila 1971 ob 17. uri pravljična igra v treh dejanjih

ZAČARANA PRINCESKA

Igrajo rojanski otroci. Med odmori srečolov. — Vabljeni!

★

Združenje staršev dijakov drž. znanstvenega liceja Franc Prešeren v Trstu priredi v sredo 28. aprila drugi ciklus vzgojnih predavanj. Za starše bo govoril o temi »Mladost in spolnost« znani pedagog prof. Franc Pediček iz Ljubljane. Predavanje bo na sedežu šole na Vrdelski cesti. Začetek ob 20.30.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 25. aprila do 1. maja 1971

Nedelja: 9.30 Kmetijski razgledi. 10.50 Pika Nogavička, Skrivnosti živali. 11.45 Mestece Peyton. 18.00 Kako vozimo. 18.15 Destry znova v sedlu - ameriški film.

Ponedeljek: 17.40 Trije rokomavhi - lutke. 18.30 Skupnost enakopravnih narodov. Oddaja »Po poti slovenske državnosti«. 20.45 Gadje med seboj - film. 21.40 Matej Bor: Sel je popotnik skozi atomski vek.

Torek: 17.15 Velika doktorska pravljična. 18.20 M. Mihelič: Svet brez sovraštva - TV drama. 19.25 Sprehod skozi čas. 20.35 Balada o trobenti in oblaku - slovenski film. 21.50 Likovni nokturmo: Hodil po zemlji sem naši.

Sreda: 14.00 Davisov pokal: Jugoslavija: Velika Britanija. 17.45 Pika Nogavička. 19.20 Po sledeh napredka. 20.35 Jutrišnji dan gornjega Posočja. 21.30 G. Becaud.

Četrtek: 15.00 Tenis: Jugoslavija: Vel. Britanija. 17.45 Tiktak. 18.30 Skrivnosti živali. 21.35 L. Pirandello: Moj svet. 22.10 400 let slovenske glasbe: Blaž Arnič.

Petek: 14.00 Tenis: Jugoslavija: Velika Britanija. 17.30 Vijavaja-ringaraja. 18.30 Mestece Peyton. 20.35 Rimska pomlad gospe Stone - ameriški film.

Sobota: 10.00 Filma: Deklica in zajček ter Pazi na otroka. 11.00 Koncert godbe Ljudske milice. 16.00 Praznični zvoki - koncert orkestra JA. 16.30 Holandski dragulji. 18.15 Košarka Jugoslavija: Italija. 20.35 Nemška zabavnoglasbena oddaja. 21.55 Rezervirano za smeh. 22.25 Nepremagljivi - serijski film.

ljubeznivih ljudi, katerim sem komaj ubežal, da obiščem še Tri fare in vsaj nekatere družine v Čurilih in Dacarjih, od koder so bili najbolj delavni fantje in dekleta v mojih kaplanski letih v Metliki.

Metlika se ni dosti spremenila. V stari komendi, bivšem samostanu nemškega viteškega reda, je hiralnica; konzum iz mojih časov še stoji in je najbolj prometna metliška trgovina. Dom pisatelja Gangla je postal muzej. On, bivši starosta jugoslovanskega Sokola in steber antiklerikalizma v Metliki, je odšel k Bogu kot veren kristjan. Marsikaj lepega je povedal otrokom v svojih spisih in pesmicah. Nazadnje pa jim je še zapustil zgled, kako veren kristjan Bogu svojo dušo izroči.

Še v torek, 23. julija, sem imel mašo v Metliki, potem pa sem se vsedel na avtobus, ki je prihajal iz Vinice, kjer je bil Oton Župančič doma ter se dal zapeljati čez gozdne Gorjance na Dolenjsko. Zbogom Bela krajina, deželica prelepih spominov!

(Se bo nadaljevalo)

Slovenska demokratska zveza za 25. april

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Ob 26. obletnici zmage demokratičnih sil nad nacifašističnimi osvajalci in zasužnjevalci se Slovenska demokratska zveza v Gorici z globokim sočutjem spominja vseh žrtev vojne.

Slovenci v Italiji smo leta 1945 radostno pozdravili blestečo zarjo svobode, saj smo po dvajsetih letih velikega trpljenja pod fašizmom, ki nam je prisodil narodno smrt in nas kruto preganjal ter trpinčil, da bi nas prej uničil, upravičeno upali in pričakovali, da nam bo zmaga nad nasiljem, kateremu smo odločno kljubovali, prinesla tiste človeške pravice, ki pritičejo slehernemu človeku in narodu.

Z žalostjo pa ugotavljamo, da po vsem tem še danes niso uresničene naše želje, in sicer uživanje vseh pravic, ki nam kot slovenski narodni manjšini tudi po državni ustavi pritičejo.

Zaradi tega Slovenska demokratska zveza v Gorici poziva vse Slovence naše dežele, naj še naprej odločno vztrajajo na zahtevi po enakopravnosti v okviru splošnega zaščitnega zakona. Le tako bomo dosegli svoje pravice in s tem tudi zadostili spominu slovenskih žrtev fašizma in nacizma.

Zaključena razstava

V petek 16. aprila je bila v Katoliškem domu v Gorici zaključena razstava Grupa U mladih tržaških slikarjev. Vzburila je precejšnje zanimanje in si jo je ogledalo od dneva odprtja 31. marca do zaključka kar precej goriškega občinstva, predvsem študentovske mladine. Zlasti je presenetila obilna udeležba na otvoritveni dan. Kot znano, je razstavo organiziralo Slovensko katoliško akademsko društvo.

Svoja dela so razstavljali sledeči slikarji: Robert Kozman iz Trsta (rojen 1943), večkrat že nagradjen, z dvema osebnima in več skupinskimi razstavami; Deziderij Svára iz Milj (1934), že diplomiral na liceju za likovno umetnost v Benetkah in z več razstavami; Franko Vecchiet iz Trsta (1941), ki je dosegel že razna priznanja; Boris Zulian (1944) poučuje likovno vzgojo na srednjih šolah; s svojimi deli je vzbudil pozornost kritike; Franko Volk (1938) iz Trsta se je oblikoval v grafični šoli prof. A. Cernigoja ter je sodeloval na več skupinskih razstavah; Edvard Zerjal (1940) se je udeležil več razstav v Italiji in tujini. Za profesorja likovne vzgoje je imel prof. A. Cernigoja, pri katerem študira še danes.

Gorska kolonija za slovenske otroke z Goriškega

Ze leta in leta se govori in zahteva, da bi bila organizirana kaka poletna kolonija samo za slovenske otroke goriške pokrajine, da bi ne bili razmetani po raznih

italijanskih kolonijah. Letos bo skoraj gotovo prišlo do uresničitve te zadeve. Vincencijeva konferenca iz Gorice (sedež ima na Placuti) se je začela zanimati za vse potrebno, zlasti pa za to, da bi bil nakazan potreben denar iz javnih fondov.

Kolonija bi bila gorska, to se pravi med hribi, in sicer v kraju Ovaro (blizu Comegliansa v videmski pokrajini). Organizirani bi bili dve izmeni, ena za dečke (mesec julij, okrog 25 otrok) in ena za deklice (mesec avgust, okrog 25 udeleženk). Zupniki, učitelji ter starši iz posameznih župnij so naprošeni, da javijo imena otrok Vincencijevi konferenci (Konferenca S. Vincenzo, Riva Piazzutta 18).

Štandreški igralci na Koroškem

Moderna in lepo urejena dvorana v Selah na Koroškem je bila popolnoma zasedena, ko je v nedeljo 18. aprila gostovala v njej dramska skupina prosvetnega društva »Standrež« z Gogoljevo komedijo »Ženitev«. Štandreška mladina je bila v tej prijazni in gorski vasi deležna toplega in priskrbenega sprejema.

Pred nastopom je vaški mešani zbor zapel pesem, s katero je izrazil dobrodošlico gostom. Predstavniki tamkajšnjega društva se je zahvalil prosvetnemu društvu »Standrež«, da je prišlo gostovat v njih sredo in izrazil željo, da bi se podobna srečanja nadaljevala tudi v prihodnje, da bi tako postale prijateljske vezi med Koroško in Primorsko še tesnejše in plodnejše.

Komedijo so igralci podali kot že v prejšnjih nastopih zelo učinkovito in s tem dokazali, da dobro obvladajo odrsko tehniko. Komični zapletljaji so zabavali številne gledalce, ki so ob koncu večkrat s ploskanjem klicali na oder štandreške igralce.

Po predstavi se je ob pogrnenih mizah razvila družabnost. Domači pevci so občuteno zapeli vrsto koroških narodnih pesmi. Preden se je vesela družba razšla, se je selski kaplan ponovno zahvalil prijateljem iz Standreža za prijetni popoldan in jim zaželel, da bi še nadalje uspešno nastopali.

Štmaver

V nedeljo 18. aprila 1971 so Štmaverci doživeli izredno slovesnost. Nadškof msgr. Cocolin je uradno umestil župnika dr. Rafka Premrla in mu izrekel voščila za uspešno dušnopastirsko delo v eni izmed najmanjših, a nikakor ne zadnjih duhovnih goriške škofije.

Pred cerkvijo so bili zbrani tako rekoč vsi verniki s svojim izvežbanim pevskim zborom. Zastopnik vasi Danijel Pintar je najprej pozdravil škofijskega nadpastirja, ki je s svojim prihodom v Štmaver prinesel veselja in božjega blagoslova, in nato še novega dušnega pastirja, želeč mu plodovitega dela in obljubljač mu vse-

režiji Tomaža Podobnika.

Pred igro je drage goste pozdravil predsednik SKAD-a dr. Silvan Kerševan, goriško občinstvo pa podja gostovanja g. Jožko Markuza; ravnatelj »Slovenika« iz Rima dr. Maksimilijan Jezernik pa se je vsem navzočim zahvalil za dosedanje materialno pomoč in napovedal slovesno odprtje »Slovenika« prihodnje leto, ko naj bi čim več Slovencev prišlo v Rim.

Naslednje jutro je bila pri Sv. Ignaciju na Travniku ob 9. uri koncertirana sv. maša treh rimskih duhovnikov (gg. Markuza, Dolinar in Balazic). G. Stefan Balazic je tudi govoril, na koro pa je pevski zbor »Lojze Bratuž« zelo ubrano prepeval.

Na potu v Trst so se nato v času kosila rimski gostje ustavili v znani slovenski gostilni v Jamljah pri Mariju Sobanu. Popoldne so igro ponovili v Marijinem domu v ulici Risorta in tudi tam želi velik uspeh. Z nočnim vlakom so se vrnili v Rim. Tako goriški kot tržaški Slovenci smo dragim gostom iz Rima zelo hvaležni za obisk in za ves kulturni užitek, ki so nam ga nudili ter si želimo, da še kdaj pridejo med nas. Take vrste srečanj smo resnično potrebni.

—jk

Kmečka posestva se spreminjajo

V novembru 1970 so izvedli v Italiji drugi popis kmetijstva. Prvi je bil namreč leta 1961. Inštitut za statistiko je dole objavil nekaj podatkov, ki nam zgornjo kažejo spremembe, ki so nastale v zadnjih desetih letih.

Mogoče je najbolj zanimivo, da se je število kmetij zmanjšalo za 680.000, kar pomeni, da je danes za 15% manj kmetij kot pred desetimi leti. S tem se je skrčila tudi kmetijska površina za 1.625.000 ha tj. za 6% vse obdelovalne zemlje. Ker imajo v tukajšnji državi kmetijska posestva zelo različne oblike upravljanja in obdelovanja,

stranskega sodelovanja mladih in odraslih, kajti šentmaversko cerkveno občestvo, majhno po številu, hoče biti živa in uspevačo celica vesoljne Cerkve in svojega naroda.

Pred sveto mašo je nadškof umestil s predajo šole novega dušnega pastirja in po evangeliju prikazal poslanstvo duhovnika, očeta, prijatelja, posvečevalca in vodnika k Bogu. Nato je spregovoril umeščeni duhovnik. Kakor je Kristus poslal apostole, tako ga je nadškof poslal med šentmaverce. Z veseljem bo delal v vinogradu Gospodovem. Družil bo dolžnost profesorja z dušnim pastirstvom, kot sami domačini znajo združevati svoje poklicno delo z domačimi opravki. S skupnim sodelovanjem in božjim blagoslovom hočejo ohranjati v štmavru vero svojih očetov in materni jezik, tako da bodo s krepostnim življenjem Boga častili in svoje duše zveličali.

Med koncebrirano sv. mašo je lepo prepeval domači moški pevski zbor pod vodstvom prof. Devetaka. Lepo število ljudi je pristopilo k svetim zakramentom. V znamenju in moči vstalega Kristusa nastopa štmaverska cerkvena skupnost pot zavestnega krščanstva.

Rupa-Peč

Kakor smo že naznanili, pripravlja pevski zbor Rupa-Peč kulturni popoldan ob zaključku praznika farnega patrona sv. Marka v nedeljo 25. aprila ob 16. uri. Na sporedu je glasba ansambla »Lojzeta Hledeta« iz Števerjana, petje otrok otroškega vrta in osnovne šole iz Rupe, nastop moškega pevskega zbora »M. Filej« ter domačega cerkvenega zbora. Poskrbljeno bo tudi za lačne in žejne s pristno domačo kapljico ter tradicionalno »ftrtaljo«.

Prvi zamejski festival narodnozabavne glasbe

V okviru tradicionalnih prvomajskih proslav, ki jih prosvetno društvo »F.B. Sedej« neopretrgano organizira že skoro dvajset let, bo letos 2. maja ob 15. uri med Borovci v Števerjanu I. zamejski festival narodnozabavne glasbe. Sodelovali bodo številni ansambli tako iz Slovenije kot iz zamejstva. Ocenjevalna komisija, ki bo sestavljena iz petih izvedencev ter petih članov, izbranih iz prisotnega občinstva, bo razdelila tri nagrade in sicer za 70.000, 40.000 in 20.000 lir ter več pokalov. Program bo snemala radijska postaja Trst A.

Zaradi izvirnosti in pomena že sedaj opozarjamo občinstvo z vse Goriške na to edinstveno prireditev.

Nastop Slov. gledališča iz Trsta

Na povabilo SKPD »F.B. Sedej« je gostovalo na velikonočni ponedeljek v Števerjanu Slovensko gledališče iz Trsta z Nušičevo komedijo »Kaj bojo rekli ljudje«. Občinstvo, ki se je v lepem številu odzvalo vabilu društva, je z zadovoljstvom sledilo odličnemu izvajanju tržaških igralcev. Naj bi društvo še povabilo gledališko skupino v Števerjan s takimi prikupnimi igrami.

Gostovanje igralcev iz Bohinja

V soboto 17. aprila zvečer pa je isto društvo imelo v gosteh igralce iz Češnjice v Bohinju, ki so predvajali Detelovo dramo »Begunka«. Sodelovanje med dramsko skupino iz Bohinja in prosvetnim društvom »F.B. Sedej« traja že več let in ga vsako leto krepimo z obiski in prireditvami ter tako utrjujemo prijateljske vezi med našo mladino. Po predstavi je društveni odbor priredil za goste družabni večer v gostilni Dvor, kjer je bilo ob briški kapljici dobre volje na pretek.

Dramski odsek društva »F.B. Sedej« bo vrnil obisk Bohinjem 23. maja, ko bo tam gostoval z Bevkovo dramo »Materin greh«.

nja, je zanimivo pogledati, katera vrsta posestev je utrpela najobčutnejše krčenje. Med ukinjenimi posestvi je več kot polovica takih, ki obdelujejo posest z naseljenimi koloni; okrog 16% je tistih, ki obdelujejo z občasno najetimi delavci, in le 10% med ukinjenimi posestvi je pripadalo neposrednim obdelovalcem tj. tistim, ki sami obdelujejo zemljo.

Ti podatki nam povedo, da so v današnjih razmerah kmetije neposrednih obdelovalcev najmočnejše zasidrane in da so utrpeli najmanj sprememb po številu. Do istega sklepa nas privedejo podatki o kmetijski površini. Kmetije neposrednih obdelovalcev so v zadnjem desetletju povečale svojo površino za 11%, dočim so se površine v drugih oblikah kmetovanja znatno zmanjšale; tako so se površine obdelovane z občasno najeto silo skrčile za skoraj 8%, posestva s koloni pa so se površinsko zmanjšale kar za 60%.

Ti premiki so posledica novih socialnih in gospodarskih razmer. Tudi Mansholtov načrt predvideva razvoj kmetijstva v tej smeri. Veliko vlogo pri tem dogajanju pa ima smiselna kmetijska zakonodaja, ki rudi mnogo olajšav, da se ustvarijo zdrava in gospodarsko učinkovita družinska posestva v rokah neposrednih obdelovalcev.

Inž. Janko Košir

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 25. aprila do 1. maja 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za lutnjo. 10.45 Pismi odporniškega gibanja. 11.15 Oddaja za najmlajše: B. Pertotova: »Deček Kristijan in mornar brez glave«. Drugi del. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 A. Valdarnini: »Nekega ponedeljka leta '43«. Radijska drama. 17.30 Kevija zborovskega petja. 18.00 Miniaturni koncert. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. Ponovitev ob 18.30. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.35 Misli in nazori - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.15 Zbor »G. Verdi« iz Ronk. 21.00 Kulturni odmevi. 21.20 Romantične melodije. 21.45 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 N. Zorzenon: Zgodbe iz življenja v ladjedelnici. 19.25 Moški zbor »Kras« iz Dola-Poljan. 20.35 Mannino: »La speranza«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.40 Radio za I. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 17.35 Slovarček sodobne znanosti - Jevnikar: »Slovenščina za Slovence«. 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 »Gor in dol po sred' vasi«. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Po družtvih in krožkih: »Prosvetno društvo Tabor z Opčim«. 17.35 Kako in zakaj - Ne vse, toda o vsem. 18.30 Glasbeni opus Marjana Kozine. 19.10 Pisani balončki. - radijski tednik za najmlajše. 20.35 N. Moscardelli: »Sreča«. Drama v enem dejanju. 21.20 Večer z zabavnimi orkestri RAI iz Rima.

Petek: 11.40 Radio za II. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 Slovenska ljudska umetnost in obrt. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi. Pripravlja Janko Ban. 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Bernobini-Bompiani: Od humanoidea do robota (3). 19.20 Ženski vokalni kvartet iz Ljubljane. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.55 Folk. plesi.

Sobota: 8.30 Promenadni koncert. 9.00 Glasba za praznično jutro. 10.00 Fiumejeve in Viozzijeve simfonične skladbe. 10.50 »Pesmi o delu v poeziji Iga Grudna«. 11.00 Harmonikarski ansambel »Svoboda«. 11.30 Od popevke do popevke. 11.50 Vaški ansambli. 12.10 Tone Penko: Skrivnostni svet žuželk. 16.10 Operetne melodije. 16.30 Marešne pripoveduje: »Preprosto srce«. 17.20 Sobotni sestanek - Ščepce poezije - Moj prosti čas. 18.15 Plesna čajanka. 18.45 Nepozabne melodije. 19.10 Družinski obzornik. 19.30 Zbor RTV Ljubljana. 20.30 A. Remec: »Veliki punt«. Dramatiziral E. Martinuzzi.

OBVESTILA

Zbiranje podpisov za referendum o razporoki se vrši v Gorici na sledečih krajih: na tajništvo goriške občine v 1. nadstropju ob ponedeljkih in petkih od 11. do 12. ure; v kanciljskih prostorih preture, ul. N. Sauro 1 v prtiličju na desno, soba 15, vsak dan razen sobote od 17. do 18. ure; v kanciliji sodišča (tribunale), ul. N. Sauro 1, prvo nadstropje na desno, soba št. 27, vsak dan razen ob nedeljah in praznikih ob 8. do 13. ure; urad mirovnega sodnika (giudice conciliatore), ul. N. Sauro 1, prtiličje na levo na koncu hodnika, ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 18. do 19. ure.

V župnijski dvorani v Standrežu bo na povabilo prosvetnega društva »Standrež« gostovalo v torek 27. aprila ob 20.30 Slovensko gledališče iz Trsta z Nušičevo veseloigro v štirih dejanjih »Kaj bojo rekli ljudje«.

Vinko Zaletel v Trstu pri Sv. Ivanu. V nedeljo 25. aprila ob 17. uri bo obiskal svetoivanski Marijin dom v Trstu naš stari znanec g. Vinko Zaletel s Koroške. Povedal in pokazal nam bo mnogo lepega. Vljudno vabljeni!

Občni zbor Slovenske skupnosti. Predsednik obnega zbora Slovenske skupnosti sklicuje občni zbor Slovenske skupnosti za 8. in 9. maj letos. Zbor bo v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah, Narodna ulica 89, z naslednjim dnevnim redom: Sobota, 8. maja ob 17. uri odprtje obnega zbora, pozdrav delegacij, poročila in razprava; nedelja, 9. maja ob 9. uri: nadaljnja razprava, volitve in sklep občnega zbora.

Zadnja premiera v sezoni 1970/71. Slovensko gledališče v Trstu bo v soboto 24. aprila ob 21. uri uprizorilo v Kulturnem domu komedijo v treh dejanjih s prologo »Raffaele«. Avtor komedije je Vitaliano Brancati, prevod pa je oskrbel dr. Niko Košir. Ponovitve igre bodo: v nedeljo 25. aprila ob 16. uri (abonma red B - nedeljski popoldanski); v sredo 28. aprila ob 20. uri (abonma mladinski v sredo); v četrtek 29. aprila ob 20. uri (abonma mladinski v četrtek); v petek 30. aprila ob 20.30 (abonma red A) in v nedeljo 2. maja ob 16. uri (abonma okoliški).

Na Opčinah bo v prosvetnem domu v nedeljo 25. aprila s pričetkom ob 15. uri prireditve pod naslovom »Protifašistična manifestacija«. Sodelovali bodo pevski zbor iz Trebč, pevski zbor »Tabor« z Opčin in razni recitatorji. Poskrbljeno je tudi za veselo družabnost, jed in pijačo.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Kmečka banka v Gorici 25.000; N. N. 5.000; družbenica iz Gorice 4.000 lir.

Za Alojzijevišče: N. N. 5.000 lir.

V spomin pok. Metke Ferluga darujejo: za Marijin dom v Rojanu družbenice 10.000 in M. Taučer 1.000; za dobrodelni odsek N. N. 2.000, M. Gržina 6.000 in M. Bole 2.000; za lačne po svetu N. N. 2.000; za misijone N. N. 5.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Rozeta in Vinko Ozbič ob krstu hčerke Martine 5.000 lir.

Za svetoivanski Marijin dom: prof. dr. M. Bajc v spomin na pok. Lucijo Mljajč 5.000 lir.

Za Slomškov dom: Marija Leban 10.000, Marija Mihalič iz Drage 2.000, družina Grđić ob poroki sina Marijana 3.000, v počastitev Vincenca Križmančič družina Sancin Križmančič, N. N. 20.000, v počastitev Lucije Mljajč hči 10.000, Kalc Karel iz Gropade 2.000, Jožefa Vrše-Kalc 1.000 lir.

Za obnovitev župnijske cerkve na Opčinah od 2. do 14. aprila 1971 in 28. marca 1971: Škerlavaj T. 3.000; Kerševan ob moževi smrti 10.000; Kalc-Mahnič ob krstu malega Davida 10.000; Senčar H. ob 8. obletnici pok. Jožice 2.000, ob 2. obletnici pok. Mile 2.000; N. N. 1.000; Dolenc-Gržančič I. 2.000; dr. Antonac in soproga ter odbor »Društvene gostilne« 10.000; N. N. 15.000; Vremec S. 5.000; v cerkvi 8.670; darovanje za veliko noč 82.305 lir.

Za cerkev v Stočakovem: Vera Gentili ob obletnici mamine smrti 5.000 lir.

Za slovenske misijonarje: v spomin na pok. Slavka družini Stif-Leota 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Prvomajsko slavje v Števerjanu 2. maja ob 15. uri